

دانشجویان بین‌المللی به منبع اصلی درآمدی بسیاری از دانشگاه‌ها تبدیل شده‌اند

۲۲ درصد درآمد آموزش عالی انگلیسی از جیب خارجی‌ها

ندا آظهری مترجم

پایداری مالی آموزش عالی در انگلیس به دنبال کاهش کمک‌های مالی دولتی و توقف مداوم سقف‌های شهرییه‌ای در مقطع کارشناسی فشار زیادی را تحمل کرده و منزلزل شده است. تورم‌های اخیر و فشارهای ناشی از هزینه‌های زندگی نیز مطالباتی را از دانشگاه‌ها

در رابطه با پرداخت‌ها، هزینه‌های انرژی و پروژه‌های ساختمانی ایجاد کرده است. مقامات آموزش عالی و اداره دانشجویی انگلیس در ماه می سال ۲۰۲۴ اعلام کردند ۴۰ درصد از ۱۰۸ دانشگاه این کشور تا پایان سال ۲۰۲۴-۲۰۲۳ با کسری بودجه روبرو می‌شوند. به گفته یکی از شاخه‌های اتحادیه دانشجویان انگلیسی از ۵۰ دانشگاه به دلیل ناپایداری اوضاع مالی تعلیق و تعطیلی دوره‌ها را اعلام کرده‌اند.

رشد وابستگی به دانشجویان بین‌المللی

ثابت ماندن نرخ شهریه‌های داخلی و افزایش هزینه‌ها باعث شده است بسیاری از دانشگاه‌ها به دنبال افزایش جریان‌های درآمدزایی مازاد خود برای پوشش کسری در سایر بخش‌های بودجه‌ای باشند. شهرییه دانشجویان بین‌المللی منبع اصلی درآمدی برای بسیاری از دانشگاه‌های انگلیس محسوب می‌شود و از آنجایی که محدودیت‌های افزایش شهریه‌های داخلی گریبان‌گیر آن نمی‌شود، دانشگاه‌ها قادرند به میزان قابل توجهی آن را افزایش دهند. به عنوان مثال، هزینه‌های بین‌المللی مقطع کارشناسی به طور متوسط حدود ۲۲۰۰ پوند در سال در مقایسه با ۹۵۰ پوند برای دانشجویان بومی انگلیس است. این امر باعث شده است برخی دانشگاه‌ها به طور چشمگیری نرخ جذب دانشجویان بین‌المللی خود را افزایش دهند. در سال ۲۰۲۳-۲۰۲۲ هزینه‌های تحصیل دانشجویان بین‌المللی به ارزش ۱۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون پوند برای دانشگاه‌های انگلیس رسید. این مبلغ ۲۳ درصد از کل درآمد دانشگاه‌های این کشور را به خود اختصاص می‌داد، در حالی که این مبلغ در اواسط دهه ۱۹۹۰ تنها ۵ درصد بوده است. این هزینه‌ها به اعضای پارانه برای فعالیت‌های پژوهشی و آموزش دانشجویان

بومی کمک می‌کند. در سال ۲۰۲۳-۲۰۲۲ درآمد حاصل از آموزش به دانشجویان غیردولتی (که بیشتر شهریه‌های دانشجویان غیراتحادیه اروپا را شامل می‌شود) ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون پوند بیشتر از کل هزینه اقتصادی این فعالیت برای موسسات آموزش عالی انگلیس بوده است. این مازاد ۳۱ درصدی بالاتر از هزینه‌ها بود و همراه با سایر فعالیت‌های درآمدزایی به پارانه‌های متقابل برای کسری ۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون پوندی پژوهش و آموزش با بودجه دولتی یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون پوندی کمک کرد. چنین پارانه‌ای یکی از ویژگی‌های مدل‌های بودجه‌ای آموزش عالی در کشورهای دیگر مانند استرالیا، کانادا و آمریکا است. نگرانی‌های زیادی در مورد اتکالی بیش از اندازه دانشگاه‌های انگلیس به شهریه‌های بین‌المللی وجود دارد. کمیته محاسبات عمومی مجلس عوام هشدار داده است که دانشگاه‌ها خود را در معرض خطرات مالی قابل توجهی قرار می‌دهند؛ این در حالی است که فرضیات رشد تعداد دانشجویان بین‌المللی در آینده بیش از حد خوش‌بینانه است و اگر این پیش‌بینی اتفاق نیفتد، پایداری مالی برخی دانشگاه‌ها در انگلیس در معرض خطر قرار می‌گیرد.

خطرات پیش‌روی آموزش عالی انگلیسی

گزارشی که در ژانویه ۲۰۲۴ منتشر شد، نشان می‌دهد بخش آموزش عالی انگلیس با چشم‌انداز مالی چالش‌برانگیزی به دلیل محدودیت بودجه کمک مالی و افزایش هزینه‌ها به ویژه مربوط به انرژی، کارکنان و حقوق بازنشستگی مواجه است. در این گزارش به سه تهدید شامل کاهش تعداد دانشجویان بین‌المللی، افزایش هزینه‌ها و کاهش نرخ رشد دانشجویان بومی در مقطع کارشناسی اشاره شده است. تمام دانشگاه‌ها در هر نوع و ابعادی در معرض این خطرات قرار می‌گیرند. هزینه اضافی بهداشت مهاجرت برای درخواست ویزای دانشجویی نیز از ۴۷۰ پوند به ۷۷۶ پوند در سال افزایش یافته و ثبت‌نام دانشجویان بین‌المللی در ژانویه ۲۰۲۴ در

مقایسه با سال قبل کاهش یافته است. به دنبال تعهدات قانونی، از آوریل ۲۰۲۴ حدود ۸۰ دانشگاهی که پیش‌تر پلی‌تکنیک بوده و توسط مقامات محلی اداره می‌شدند، بخشی از طرح پرداخت حقوق استادان را برعهده دارند؛ به طوری که سهم ۲۸٫۷ درصدی از پرداخت حقوق‌ها را برعهده گرفتند. این سهم در سال ۲۰۱۹ حدود ۱۶٫۴ درصد بوده است. این امر می‌تواند سالانه حدود ۱۷۵ میلیون پوند برای آموزش عالی انگلیس هزینه در پی داشته باشد. دانشگاه‌های انگلیس از دولت خواسته‌اند به دانشگاه‌ها اجازه دهد در طرح‌های پرداخت حقوق به کارکنان انعطاف‌پذیری بیشتری از خود نشان دهند.

درآمد و هزینه‌های بخش آموزش عالی

از آنجایی که بیشتر دانشگاه‌ها، دانشجویان و کارکنان در انگلیس مستقر هستند، داده‌های به دست آمده از دانشگاه‌های کل بریتانیا، تغییرات قابل قبولی ارائه می‌دهد. در سال تحصیلی ۲۰۲۳-۲۰۲۲ کل درآمد دانشگاه‌های آموزش عالی این کشور قریب ۴۴ میلیارد دلار برآورد شد اما کل هزینه‌های اخیر در این حوزه تحت تاثیر متعادل سازی بخش حسابداری به منظور ارزیابی میزان حقوق‌ها قرار گرفته است. طبق نمودارهای به دست آمده، نرخ واقعی درآمد‌های دانشگاهی در سراسر انگلیس طی ۳۰ سال و منتهی به ۲۰۲۳-۲۰۲۲ تقریباً ۲۰ درصد افزایش یافته و طی این سال‌ها تنها در سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۹ و ۲۰۲۳-۲۰۲۲ این افزایش درآمد اتفاق نیفتاد. از سال ۱۹۹۵-۱۹۹۴ تعداد کل دانشجویان ۷۱ درصد و تعداد هیات علمی نیز ۱۱۰ درصد رشد داشته است. نرخ

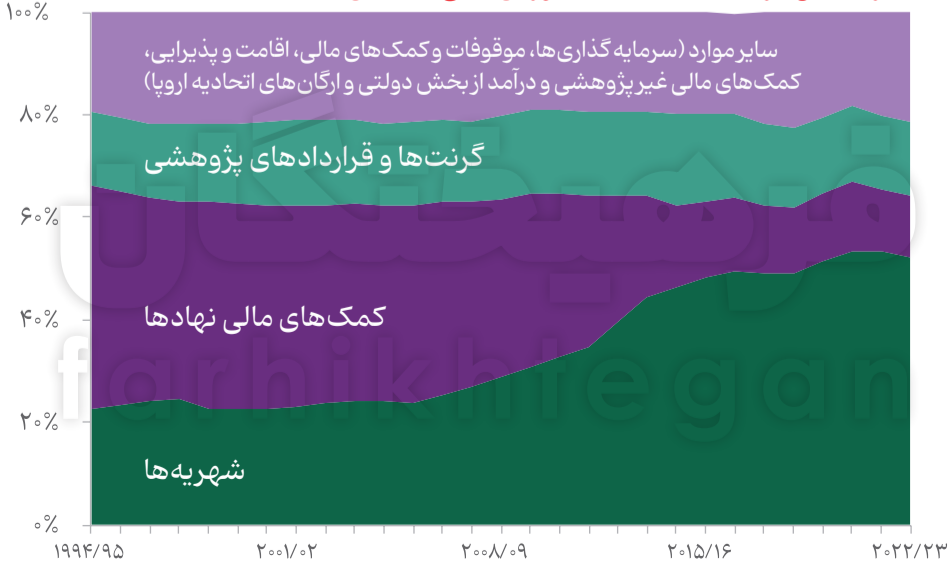
واقعی درآمد در گذر زمان با استفاده از کاهنده تولید ناخالص داخلی، معیاری برای تورم در کل اقتصاد این کشور محاسبه می‌شود. این داده‌ها از حدود ۳۰ دانشگاه جایگزین در انگلیس بین سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ تا ۲۰۱۸-۲۰۱۹ و حدود ۹۰ دانشگاه باقی‌مانده در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۹ و دانشگاه‌های جدید در سال‌های بعد به دست آمده است. در واقع این دانشگاه‌ها مراکز آموزشی خصوصی هستند که بودجه‌های دولتی بی‌دری را از دفتر دانشجویان یا هر نهاد دولتی دیگر دریافت نمی‌کنند و دیگر به عنوان کالج‌های آموزشی شناخته نمی‌شوند. بیشتر این دانشگاه‌ها کوچک‌تر از دانشگاه‌های سنتی هستند که حدود نیمی از ۲۶۳ دانشگاه انگلیس را در داده‌های مالی ۲۰۲۳-۲۰۲۲ تشکیل می‌دهند اما تنها ۶ درصد از کل درآمد آموزش عالی را به خود اختصاص می‌دادند.

کاهش ۲۷ درصدی کمک مالی نهادهای تامین مالی

تغییر اصلی در تراز شهرییه و درآمد سازمان تامین مالی اتفاق افتاد. نهادهای تامین‌کننده، بودجه دولتی را به آموزش و پرورش اختصاص می‌دهند. در مجموع، هزینه تحصیل و درآمد سازمان تامین مالی بین ۶۰ تا ۶۵ درصد از درآمد این بخش در سه دهه گذشته رانشکلی داده است. با وجود این، هزینه‌های تحصیل از ۲۴ درصد درآمد در سال

۲۰۰۶-۲۰۰۵ به بیش از ۵۰ درصد در سال ۲۰۲۳-۲۰۱۹ بعد از افزایش یافت، در حالی که کمک‌های مالی نهادهای تامین مالی از ۳۹ درصد در سال ۲۰۰۶-۲۰۰۵ به ۱۲ درصد در سال ۲۰۲۳-۲۰۲۲ کاهش یافته است. به عبارتی، شهرییه‌ها جایگزین نهادهای تامین مالی به عنوان بزرگ‌ترین منبع درآمد دانشگاه‌ها می‌شوند.

درصد کل درآمد دانشگاه‌های آموزش عالی انگلیسی

ثبات شهرییه‌ها و نیاز ۶٫۵ میلیارد پوندی انگلیس برای پایداری دانشگاه‌ها

«واحد منابع» میزان درآمدی است که دانشگاه‌ها برای تدریس به ازای هر دانشجو، عمدتاً از شهرییه‌ها و کمک‌های دولتی دریافت می‌کنند. در انگلیس، میزان شهرییه‌ها از سال ۲۰۱۷ به سقف ۹۵۰ پوند رسیده و قرار است حداقل تا سال ۲۰۲۵ نیز در همین سطح قیمتی باقی بماند. موسسه مطالعات مالی اعلام کرده هزینه‌های اولیه برای منابع آموزشی به ازای هر دانشجویی آموزش عالی در انگلیس در مقایسه با سال ۲۰۱۲ در شرایط واقعی حدود ۱۸ درصد کمتر است. تجزیه و تحلیل‌های صورت گرفته از سوی «گروه راسل» که نماینده ۲۴ دانشگاه پژوهشی در انگلیس است، نشان می‌دهد میانگین کسری بودجه دانشگاه‌ها در این کشور برای تدریس به هر دانشجویی مقطع

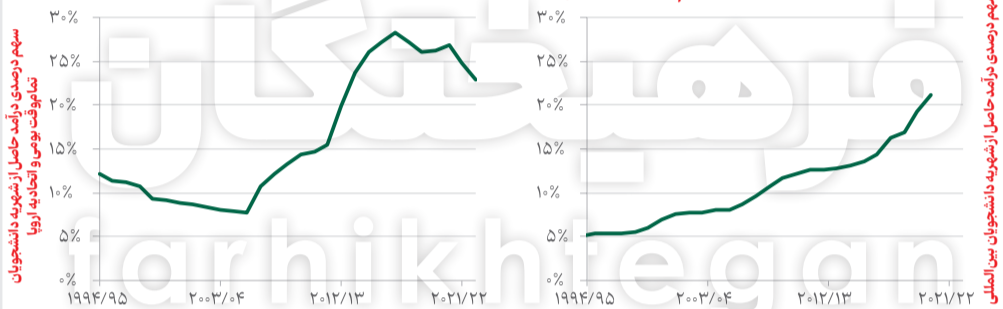
کارشناسی از ۱۷۵۰ پوند در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۱ به حدود ۴۰۰ پوند در سال ۲۰۲۵-۲۰۲۴ افزایش خواهد یافت. این گروه پیشنهاد کرده است اگر سیستم مالی فعلی بدون تغییر باقی بماند، حوزه آموزش عالی انگلیس باید مازاد ۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون پوند را تا سال ۲۰۳۰ برای حفظ تعداد دانشجویان و فعالیت‌های پژوهشی خود نسبت به سال ۲۰۱۹ تامین کند. در سال ۲۰۱۶-۲۰۱۵ شهرییه‌های تدریس با بودجه دولتی در دانشگاه‌های انگلیس ۱٫۴ درصد بیشتر از هزینه‌های اقتصادی کامل آموزش این دانشجویان بود. این شهرییه‌ها مازاد در سال ۲۰۱۷-۲۰۱۶ به کسری بودجه تبدیل شد. این کسری در طول زمان افزایش یافته و در سال ۲۰۲۳-۲۰۲۲ تا ۹۰۹ درصد بوده است.

رشد ۱۷ درصدی درآمد شهرییه دانشجویان بین‌المللی

رشد درآمد شهرییه‌ای ناشی از افزایش تعداد دانشجویان غیراتحادیه اروپا، به ویژه از سال ۲۰۱۹-۲۰۱۸ و افزایش هزینه‌های سقف شهرییه‌ای برای دانشجویان جدیدالورود در انگلیس در سال‌های ۲۰۰۷-۲۰۰۶ و ۲۰۱۳-۲۰۱۲ بوده است. درآمد شهرییه‌ای در مورد دانشجویان بومی و خارجی نیز به ویژه در سال‌های اخیر تغییرات چشمگیری داشته است. سهم درآمد حاصل از تحصیلات دانشگاهی دانشجویان بومی و اتحادیه اروپا به دلیل ترکیبی از توقف مداوم سقف شهرییه‌ها، کاهش تعداد دانشجویان

اتحادیه اروپا و افزایش درآمد از سایر منابع، کاهش یافته است. طبق این آمار، سهم درآمد دانشگاه‌های انگلیس از دانشجویان بومی و اتحادیه اروپا از حدود ۲۸ درصد در سال ۲۰۱۵ به قریب ۲۳ درصد در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۱ افت داشته است. اما در این میان، سهم درآمدی دانشگاه‌های این کشور از دانشجویان بین‌المللی، به طور مداوم روند رو به رشدی داشته است. به طوری که سهم این درآمد‌ها از ۵ درصد در سال‌های ۱۹۹۵-۱۹۹۴ به حدود ۲۲ درصد در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۱ افزایش یافته است.

سهم درصدی کل درآمد دانشگاه‌های انگلیس

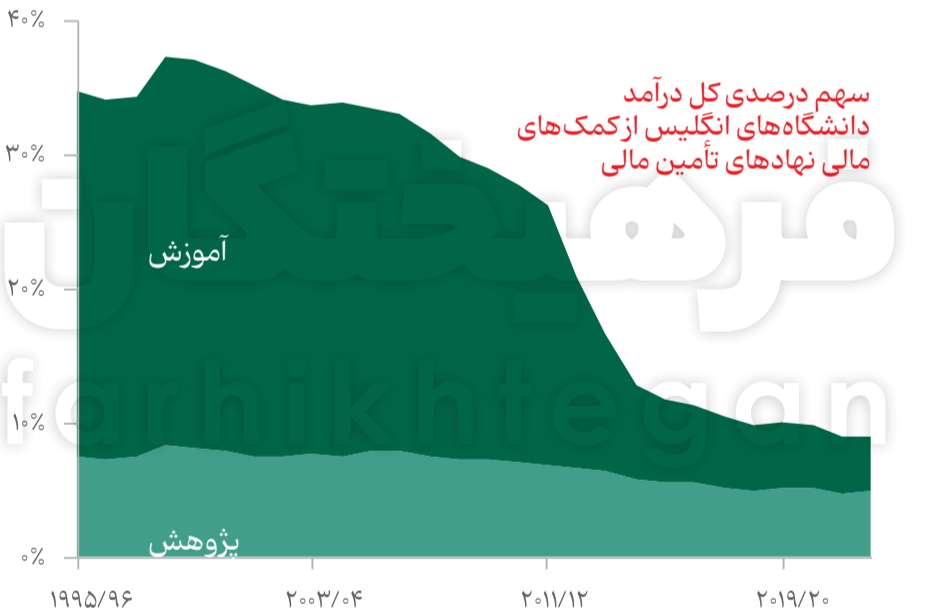

کاهش ۲۵ درصدی سهم درآمد دانشگاه‌ها از خدمات آموزشی

ارزش کمک‌های مالی نهادهای تامین مالی برای بخش آموزش در انگلیس در سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۰ و ۲۰۱۲-۲۰۱۱ با کاهش رو به رو شد و سپس از سال ۲۰۱۳-۲۰۱۲ که بیشتر ارزش آنها از هزینه‌های بالاتر برای دانشجویان جدید جایگزین شد، روند کاهشی پیدا کرد. این مولفه از کمک‌های مالی نهادهای تامین مالی از حدود ۳۰ درصد کل درآمد دانشگاه‌ها در اواخر دهه ۱۹۹۰ به کمتر از ۵ درصد از سال ۲۰۱۹-۲۰۱۸ به بعد کاهش یافت. در مقابل طبق آمار، کمک‌های مالی نهادهای تامین مالی در بخش پژوهش نشان می‌دهد سهم کل درآمد‌ها از بیش

از ۸ درصد در اواخر دهه ۱۹۹۰ به ۵ درصد در سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۲ کاهش یافته است. در سال ۲۰۲۳-۲۰۲۲ درآمد شورای پژوهشی با ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون پوند یا سهم ۳۴ درصدی، بزرگ‌ترین منبع درآمد حاصل از کمک‌های مالی/قراردادهای پژوهشی رانشکلی می‌داد و به دنبال آن، منابع بخش دولتی باقی‌مانده ۲۰ درصد، موسسات خیریه انگلیس ۱۸ درصد، نهادهای دولتی اتحادیه اروپا ۸ درصد، تمام منابع خارج از اتحادیه اروپا ۱۰ درصد و بخش خصوصی انگلیس ۶ درصد از درآمد‌ها را به خود اختصاص دادند.

سهم درصدی کل درآمد دانشگاه‌های انگلیس از کمک‌های مالی نهادهای تامین مالی

اختصاص ۲ میلیارد پوند به بودجه پژوهشی دانشگاه‌های انگلیس

اصلی‌ترین منبع تامین مالی دولتی دانشگاه‌های انگلیس شامل تامین مالی مستقیم حوزه آموزش از دفتر دانشجویان، تامین مالی مستقیم برای ظرفیت و زیرساخت‌های پژوهشی از بخش پژوهش انگلیس و تامین مالی غیرمستقیم حاصل از وام‌های دانشجویی برای شهرییه‌ها می‌شود. بودجه مستقیم برای بخش آموزش که از سوی دفتر دانشجویان تامین می‌شود شامل سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد است که طی سه سال، ۴۵۰ میلیون پوند سرمایه‌راه این بخش اختصاص می‌دهد. بودجه تامین شده از دفتر دانشجویان در سال ۲۰۲۴-۲۰۲۳ از ۱۴۰۷ میلیون پوند برای دانشگاه‌ها و ۳۲ میلیون پوند برای تسهیلات ملی و راهکارهای نظارتی تشکیل شده است. بودجه‌های دولتی که در اختیار دانشگاه‌ها قرار می‌گیرد، به طور مستقیم از طریق دو نهاد تامین مالی (دفتر دانشجویان و پژوهش انگلیس) و به طور غیرمستقیم از طریق وام‌های شهرییه‌ای ارائه می‌شود. دفتر دانشجویان حدود یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون پوند در سال ۲۰۲۴-۲۰۲۳ به بخش آموزش اختصاص داده است. بیشتر این موارد به دوره‌هایی اعطا شد که هزینه ارائه آنها بیشتر از هزینه‌های تحصیلی

است. میزان کل بودجه دولتی به دفاتر دانشجویان و نهادهای مربوطه، از ۷ میلیارد و ۲۰۰ میلیون پوند در سال ۲۰۱۱-۲۰۱۰ به ۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون پوند در سال ۲۰۱۷-۲۰۱۶ کاهش یافته است.

منابع اصلی تامین مالی دولتی برای دانشگاه‌های انگلیس

بودجه‌های پژوهشی که از سوی مرکز پژوهش‌های انگلیس به موسسات آموزش عالی تعلق می‌گیرد، ظرفیت و زیرساخت‌های پژوهشی مانند حقوق کارکنان دائمی دانشگاهی، امکان و کتابخانه‌ها را تامین می‌کند؛ در حالی که شوراها پژوهشی، بودجه‌های مالی پروژه‌های تحقیقاتی خاص را تامین می‌کنند که به عنوان پشتیبانی دوگانه شناخته می‌شود. در سال تحصیلی ۲۰۲۴-۲۰۲۳، مرکز پژوهش‌های انگلیس قریب ۲ میلیارد و ۱۳۲ میلیون پوند بودجه پژوهشی ۳۲۸ میلیون پوند برای تبادل دانش و ۲۵۴ میلیون پوند برای سرمایه‌گذاری اختصاص داد. بنابراین کمتر از ۳ درصد بودجه‌های دولتی صرف ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های پژوهشی می‌شود.

